

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1936

Vragen van het lid **Thieme** (PvdD) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over *Chinees mensenhaar in brood* (ingezonden 7 februari 2014).

Antwoord van Minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 14 mei 2014).

Vraag 1

Kent u het bericht «Chinees mensenhaar soms gebruikt als broodverbeteraar»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Broodverbeteraars bevatten vaak een aminozuur, L-cysteïne; klopt de aantijging van de Keuringsdienst van Waarde dat in China 80 procent van de productie van dit aminozuur onttrokken wordt uit mensenhaar en klopt het dat dit mensenhaar opgehaald wordt bij plaatselijke kappers?

Antwoord 2

L-cysteïne is een aminozuur dat kan worden gewonnen uit eiwitten afkomstig van mensen-, paarden- en varkenshaar en van ganzen-, eenden-, en kippenveren. Ook kan het worden verkregen door fermentatie van plantaardig materiaal. Mij is niet bekend of L-cysteïne in China uit mensenhaar wordt gewonnen en of deze haren bij de plaatselijke kappers worden opgehaald. In de EU is het gebruik van L-cysteïne afkomstig van mensenhaar verboden². De Europese additievenwetgeving schrijft namelijk expliciet voor dat L-cysteïne niet afkomstig mag zijn van mensenhaar. Bedrijven die L-cysteïne importeren uit China hebben de verantwoordelijkheid om dit zeker te stellen bij hun leveranciers.

Daarnaast is het volgens beschikking 2002/994/EG³ verboden, enkele beschreven uitzonderingen daargelaten, producten van dierlijke oorsprong bestemd voor menselijke consumptie of voor diervoeder bestemde producten uit China in de EU te importeren. Verwerkte dierlijke eiwitten, waar L-cysteïne

¹ <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2686/Binnenland/article/detail/3590307/2014/02/05/Chinees-mensenhaar-soms-gebruikt-als-broodverbeteraar.dhtml>

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:083:0001:0295:NL:PDF>

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02002D0994-20120822&from=EN>

uit ganzenveren onderdeel van uitmaakt, vallen onder deze beschikking en mogen dus niet worden geïmporteerd in de EU.

Vraag 3

Kunt u tevens bevestigen dat in China de overige 20 procent van de productie van dit aminozuur onttrokken wordt uit ganzenveren en kunt u aangeven in hoeverre de productie van deze ganzenveren op een diervriendelijke wijze gebeurt?

Antwoord 3

Nee, mij is niet bekend of in China de overige 20% van de productie van L-cysteïne onttrokken wordt uit ganzenveren. Zie verder het antwoord bij vraag 2.

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat 10 procent van de Nederlandse broodproducenten dit aminozuur uit China toevoegt aan hun broodverbeteraar? Betekent dit dat sporen van Chinees mensenhaar of ganzenveren terug te vinden zijn in brood dat in de Nederlandse schappen ligt?

Antwoord 4

Ik kan dat niet bevestigen maar volgens informatie van de Vereniging van Nederlandse Fabrikanten van Bakkerijgrondstoffen, wiens leden grondstoffen leveren aan de Nederlandse bakkerijen, gebruiken al haar leden alleen nog L-cysteïne van plantaardige oorsprong. Zie verder het antwoord bij vraag 2.

Vraag 5

Bent u bereid om over te gaan op een importverbod van deze toepassing voor broodverbeteraars uit China, aangezien het volgens Europese wetgeving verboden is om grondstoffen van menselijke vorm in voeding te verwerken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Het verbod om grondstoffen van menselijke oorsprong in voeding te verwerken in de Europese wetgeving geldt ook voor grondstoffen uit derde landen die naar de Europese Unie worden geëxporteerd. Zie verder de antwoorden bij vraag 2 en 4.

Vraag 6 en 7

Kunt u bevestigen dat Nederlandse broodproducenten het aminozuur uit varkenshaar toevoegen aan hun broodverbeteraar? Zo ja, om hoeveel procent van de productie van broodverbeteraars gaat dit?

Kunt u aangeven of de Nederlandse consument op de hoogte is van de aanwezigheid van sporen varkenshaar in zijn brood en bent u bereid om de Nederlandse consument hierover te informeren? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6 en 7

Nee, dat kan ik niet bevestigen. Zie verder het antwoord bij vraag 4. Ik zie geen aanleiding om de consument verder te informeren.